

KYSTVERKET

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET
Postboks 8010 DEP
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref
2021/1719-8

Arkiv nr

Saksbehandler
Tommy Haugan

Dato
22.02.2021

Oversendelse av klage til Samferdselsdepartementet - Akvakulturanlegg for blåskjell - Åfjord kommune - Trøndelag fylkeskommune

Knut Hellesvik (heretter klager) har ved brev datert 15. desember 2020 klaget på Kystverket Midt-Norge sitt vedtak av 24. april 2020 om tillatelse til etablering av akvakulturanlegg for blåskjell i Åfjord kommune.

Utsnitt fra kartløsningen Kystinfo, blått tegn viser anleggets plassering.

Kystverket har vurdert klagen, men finner ikke grunnlag for å endre vedtaket. Klagen og sakens øvrige dokumenter oversendes Samferdselsdepartementet for avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33.

Vi gjør oppmerksom på at klagesaken skal behandles innen 12 uker regnet fra klagedato, og at avgjørelse i klagesaken skal sendes Trøndelag fylkeskommune, jf. forskrift 18. mai 2010 nr. 708 om samordning og tidsfrister i behandlingen av akvakultursøknader § 6.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

1 Bakgrunn

Kystverket Midt-Norge har i vedtak av 15. september 2016 gitt Norgeskjell AS (heretter tiltakshaver) tillatelse etter havne- og farvannsloven av 2009 § 27 til etablering av akvakulturanlegg for blåskjell på lokalitet Straumen. Kystverket Midt-Norge har i vedtak datert 14. mars 2017 gitt tillatelse etter havne- og farvannsloven § 27 til justert plassering av anlegget (vedlegg 1 og 2).

Sør-Trøndelag fylkeskommune har den 27. mars 2017 gitt midlertidig tillatelse etter akvakulturloven til etablering av akvakulturanlegg (vedlegg 3). Tillatelsen gikk ut 1. juli 2019. Tiltakshaver har den 15. april 2020 søkt Trøndelag fylkeskommune om ny tillatelse med samme formål, areal og produksjonsmetode som tidligere.

Trøndelag fylkeskommune har ved brev til Kystverket datert 17. april 2020 oversendt søknaden til orientering (vedlegg 4). Det er vist til at saken er sendt Åfjord kommune for utlegging til offentlig ettersyn. Fylkeskommunen har videre vist til forskrift om behandlingen av akvakultursøknader, og bedt om at saken blir behandlet av Kystverket når den kommunale behandlingen er ferdig.

Kystverket Midt-Norge har i vedtak datert 24. april 2020 gitt tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14 til etablering av akvakulturanlegg for blåskjell på lokalitet Straumen (vedlegg 5 og 6). Det er i tillatelsen lagt til grunn at anlegget ikke vil ha vesentlige konsekvenser for ferdselen. Det er forutsatt at kabler og fortøyninger ikke hindrer ferdselen, og at bruken av anlegget ikke krenker naboeiendom og tilflottsrett. Tillatelsen er gitt på vilkår, herunder vilkår om at fortøyning skal være forsvarlig og at forankringstau skal være nedsenket.

Åfjord kommune har i vedtak av 25. juni 2020 gitt dispensasjon fra gjeldende arealplan for etablering på lokalitet Straumen.

Trøndelag fylkeskommune har i vedtak datert 25. november 2020 gitt tillatelse til etablering av akvakulturanlegg for blåskjell på lokalitet 45055 Straumen i Åfjord kommune (vedlegg 7). Vedtaket er fattet etter lov av 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur, og forskrift 22. desember 2004 nr. 1799 om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret.

Klager har ved brev til Trøndelag fylkeskommune datert 15. desember 2020 klaget på fylkeskommunens vedtak (vedlegg 8-16). Trøndelag fylkeskommune har ved brev til Kystverket Midt-Norge datert 16. desember 2020 oversendt klagen for behandling hos Kystverket (vedlegg 17).

Kystverket har den 21. desember 2020 foretatt en nautisk vurdering (vedlegg 18).

Tiltakshaver har ved brev til fylkeskommunen datert 4. januar 2021 kommentert klagen (vedlegg 19).

Kystverket har hatt telefonkontakt med klager den 5. februar 2021 (vedlegg 20).

Klager har ved brev til Kystverket datert 10. februar 2021 kommentert tiltakshavers brev datert 4. januar 2021, samt utdypet sin klage datert 15. desember 2020 (vedlegg 22-24).

2 Klagers merknader

Klager har ved brev til Trøndelag fylkeskommune datert 15. desember 2020 anført at blåskjellanlegget tidligere har slitt seg, og at anlegget da ble liggende med halvparten av fortøyningen intakt i én måned før det ble ryddet opp. Det er vedlagt bilder av havariet, samt kart med havareert anlegg inntegnet.

Klager har også anført at et blåskjellanlegg i drift kan føre til fare for kollisjon med godsbåter som går til og fra Monstad i Åfjord.

Det anføres videre at farvannet er trangt, og at strømmen er både sterk og uberegnelig. Det er fremlagt data for tidevann. Klager anfører også at blåskjellanlegg ikke bør tillates med de rådende strømforhold.

Klager anfører også å ha observert at det aktuelle anlegget delvis dukket under vann ved sterk strøm, og at et anlegg som ligger under vann representerer en fare for ferdsel for både store og små båter. Det er anført at slike anlegg må legges til steder hvor de kan fortøyes forsvarlig, og ikke legger seg under vann på grunn av vanlige tidevannsstrømmer.

Klager har videre anført at strømmålingene som tiltakshaver har lagt ved søknaden om tillatelse til akvakulturanlegg er mangelfulle. Det er anført at 405 av 3473 strømmålinger mangler, og at dette har ført til at både snitt og maksverdi for overflatestrømmen er feil.

Klager har i brev til Kystverket datert 10. februar 2021 kommentert tiltakshavers kommentarer til klagen. Klager har videre kommentert vårt referat fra telefonsamtalen med klager den 5. februar 2021.

Det er i klagers brev datert 10. februar 2021 gitt utfyllende opplysninger om gruppen «Havbruksfri sone utenfor Lysøysund». Klager har anført at formålet med gruppen er å arbeide langsiktig for å beholde områdene omkring Lysøysundet og skjærgården mest mulig fri for havbruk. Videre at tiltaket ligger innenfor dette området.

Klager har anført at tiltakshavers uttalelse føyer seg inn i deres noe lemfeldige omgang med sannheter og fakta. Det er videre anført at strømforholdene og lokalitetens egnethet ikke er godt nok vurdert i søknadsprosessen. Videre at hensynet til god fødetilførsel for blåskjell og god produksjon, ikke kan forsvare at anlegget tillates å gå under vann ved sterk strøm eller slite fortøyningene.

Det er vist til Aqua Kompetanse AS (sist i vedlegg 4) sin måling av strømforholdene og selskapets opplysning om at de etter avtale med oppdragsgiver ikke har gjort noen vurdering av lokalitetens egnethet, og klager stiller spørsmål ved hvorfor tiltakshaver ikke vil ha en vurdering av egnetheten. Det anføres at svaret må være at området ikke er egnet til oppankring av anlegg av noe slag på grunn av sterk og uregjerlig strøm.

Klager har også vist til at et annet blåskjellanlegg tidligere har havareert i området.

Om havariet til det anlegget som denne saken gjelder i 2019 anfører klager at tiltakshavers påstand om at strømforholdene ikke er årsaken, er høyst tvilsom. Videre at tiltakshavers forklaring er et forsøk på å tåkelegge den reelle grunnen til havariet.

Klager har videre stilt spørsmål ved hvorfor tiltakshaver ikke opplyste om havariet da det ble søkt om permanent konsesjon.

3 Tiltakshavers merknader

Norgeskjell AS har i brev til Trøndelag fylkeskommune datert 4. januar 2021 kommentert klagen.

Tiltakshaver har anført at påstandene som fremkommer i klagen datert 15. desember 2020 må avvises. Det er også anført at alle forholdene som tas opp i klagen er vurdert i søknadsprosessen og i de krav som er stilt til driften av anlegget.

Tiltakshaver har i sin kommentar til klagen bekreftet at anlegget havarerte høsten 2019, det er videre anført at dette ikke skyldtes feildimensjonert tau eller påvirkning av tidevann. Det fremkommer i kommentaren at tiltakshavers vurdering er at havariet sannsynligvis er forårsaket av ytre påvirkning. Det er videre anført at det havarerte anlegget umiddelbart ble sikret, tømt for skjell og ryddet.

4 Vilkår for å behandle klagen

4.1 Vurdering av om klagen er ment som en klage på Kystverkets vedtak

Klagen datert 15. desember 2020 er sendt Trøndelag fylkeskommune. Fylkeskommunen har ved brev datert 16. desember 2020 oversendt klagen til Kystverket for behandling.

Klagen gjelder tiltakets virkninger for sikkerhet og ferdsel i farvannet, og vi har derfor behandlet den som en klage på Kystverket Midt-Norge sin tillatelse til etablering av akvakulturanlegg datert 24. april 2020.

4.2 Rettslig klageinteresse

«Enkeltvedtak kan påklages av en «[p]art eller annen med rettslig klageinteresse», jf. forvaltningsloven § 28.

Klager er ikke part i saken, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd, bokstav e.

Kystverket vurderer da om klager har rettslig klageinteresse.

Klager anfører å være initiativtaker og talsmann for gruppen «Havbruksfri sone utenfor Lysøysundet» Klager har i telefonsamtale med Kystverket den 5. februar 2021 opplyst at gruppen har i overkant av 70 medlemmer, det ble i telefonsamtalen videre opplyst at klager bor om lag én kilometer unna og bruker området til garnfiske. Klager har i brev til Kystverket datert 10. februar 2021 anført at gruppen er opprettet for å arbeide langsiktig med å beholde områdene omkring Lysøysundet og skjærgården mest mulig fri for havbruk.

Kystverket legger til grunn at klager har utvist et betydelig engasjement mot havbruk i området. Vår vurdering er at han gjennom dette har opparbeidet en slik nærhet og interesse til Kystverket Midt-Norge sitt vedtak at han må sies å ha rettslig klageinteresse, og han kan da klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven § 28.

4.3 Klagefrist

Det fremgår av Kystverket Midt-Norge sitt vedtak datert 24. april 2020 at tillatelsen ikke er gyldig før Trøndelag fylkeskommune har gitt tillatelse etter akvakulturloven. Videre at klagefristen er tre uker fra fylkeskommunens vedtak er kommet frem.

Kystverket legger til grunn at fristen etter forvaltningsloven § 29 første ledd regnes fra det tidspunkt fylkeskommunens vedtak mottas, og at tremåneders fristen i § 29 annet ledd forlenges tilsvarende.

Trøndelag fylkeskommune fattet vedtak den 25. november 2020. Klagefristen på Kystverkets vedtak av 24. april 2020 er da 16. desember 2020. Vedtaket ble påklaget ved brev datert 15. desember 2020 til Trøndelag fylkeskommune. Klagen ble mottatt hos fylkeskommunen den 16. desember 2020, og videresendt til Kystverket samme dag.

Klagen er etter Kystverkets vurdering fremsatt innen klagefristens utløp.

4.4 Krav til klagen mv.

Klagen er ikke signert. Kystverket har som praksis å godta klager sendt på e-post. Klagen oppfyller etter dette kravene til klage, jf. forvaltningsloven § 32.

Samferdselsdepartementet er klageinstans i saken, jf. forvaltningsloven § 28.

Det er ikke gitt utsatt iverksetting, jf. forvaltningsloven § 42.

5 Vurdering

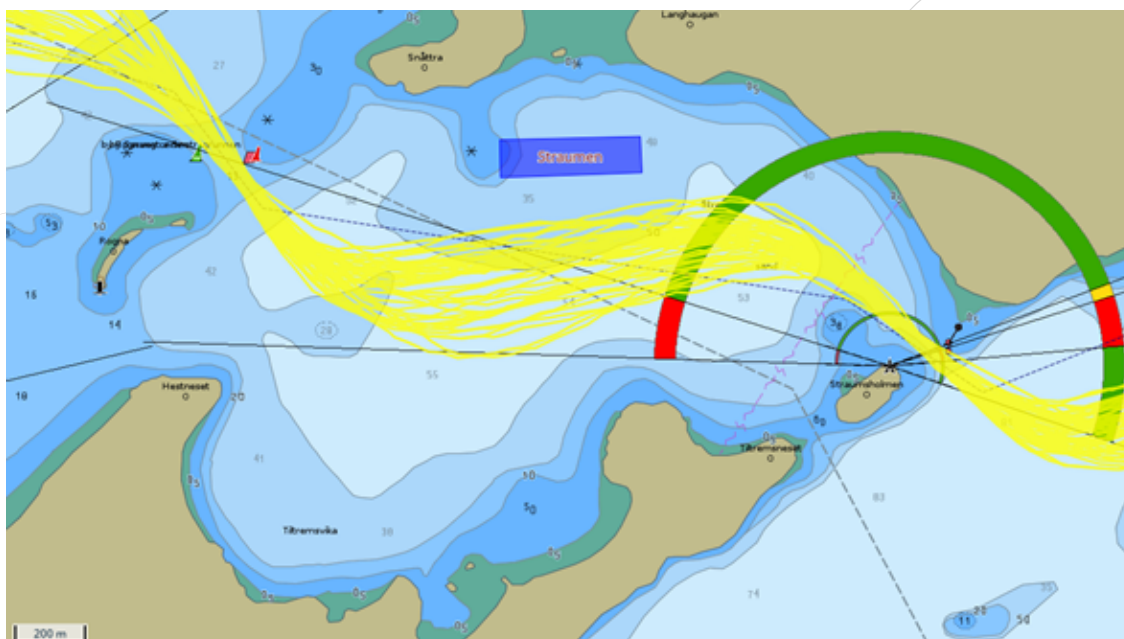
Kystverket Midt-Norge har i sitt vedtak datert 24. april 2020 lagt til grunn at blåskjellanlegget ikke vil få vesentlige konsekvenser for ferdseien.

Det er i tillatelsen stilt vilkår om at anlegget må fortøyes forsvarlig slik at det ikke kommer i drift og utgjør en fare for alminnelig ferdsel, videre at fortøyingstau skal være nedsenket (vilkår nr. 1). Det er også stilt vilkår om at merking skal skje i samsvar med vedlegg 2 til forskrift 19. januar 2012 nr. 1329 om farvannsskilt og navigasjonsinnretninger (vilkår nr. 3). Det er videre stilt vilkår om omgående håndtering dersom forankringstau eller annet løsner fra anlegget (vilkår nr. 4), og det er stilt krav om at tiltakshaver skal sende melding om anlegget til Kartverket sjødivisjonen (vilkår nr. 8).

Det er tiltakshaver som har ansvaret for at vilkårene følges, og mangelfull etterlevelse vil kunne følges opp med forvaltningstiltak og sanksjoner etter havne- og farvannsloven kapittel 7.

Det fremkommer av søknaden (pkt. 4.4.1) at anlegget skal ligge minst 200 m fra trafikkert farled/areal.

Kystverket har den 21. desember 2020 foretatt en nautisk vurdering. Det legges til grunn at anlegget ikke vil medføre spesielle problemer dersom det ligger der det skal, men at det kan skape problemer ved havari. Videre at området er meget utsatt for strøm, og at det ikke er noen tvil om at anlegget må dimensjoneres deretter.

Utsnitt av området med akvakulturanlegget inntegnet. Typisk trasé for større fartøy, basert på AIS data, er markert med gult.

Kystverkets vurdering er at et godt merket blåskjellanlegg på godkjent lokalitet ikke representerer noen fare eller hindring for alminnelig sjøverts ferdsel. Det er stilt vilkår om blant annet forføyning og merking for å sikre at anlegget blir liggende som godkjent, og at det er godt synlig for sjøfarende. Dersom vilkårene ikke etterkommes kan dette følges opp gjennom tilsyn og ulovlighetsoppfølging.

Vi kan ikke se at klagers anførsler om tidligere havari og erfaringer med strømforhold tilsier en endret vurdering av anleggets virkning på sikkerhet og ferdsel i farvannet. Vi kan heller ikke se at det er grunnlag for å gi andre eller endrede vilkår.

6 Oversendelse av saken

Kystverket har tilrettelagt saken, og sender denne over til Samferdselsdepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33 fjerde ledd.

Med hilsen

Einar Vik Arset
kystdirektør

Sven Martin Tønnessen
direktør for transport, havn og farlei

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopimottakere:

Knut Hellesvik	Hestnesveien 41	7168	Lysøysundet
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus Postboks 2560	7735	Steinkjer
Norgeskjell AS	Austdalsveien 258	7170	Åfjord
Åfjord kommune	Postboks 54	7169	Åfjord

Vedlegg:

- 1 Kystverket Midt-Norge - tillatelse datert 14.3.2017
- 2 Godkjent kart - 14.3.2017
- 3 Sør-Trøndelag fylkeskommune - tillatelse datert 27.3.2017
- 4 Trøndelag fylkeskommune - oversendelse av søknad datert 17.4.2021
- 5 Kystverket Midt-Norge - tillatelse datert 24.4.2020
- 6 Godkjent kart 24.4.2020
- 7 Trøndelag fylkeskommune - tillatelse datert 25.11.2020
- 8 Klage datert 15.12.2020
- 9 Vedlegg 1 til klage - foto 28.9.2019
- 10 Vedlegg 2 til klage - foto 20.10.2019
- 11 Vedlegg 3 til klage - sjøkart med inntegnet havari
- 12 Vedlegg 4 til klage - sjøkart med trasé for godsbåt
- 13 Vedlegg 5 til klage - referansenivå og gjentakelsesintervall
- 14 Vedlegg 6 til klage - springflo desember 2011
- 15 Vedlegg 7 til klage - springflo november 2011
- 16 Vedlegg 8 til klage - springflo september 2019
- 17 Trøndelag fylkeskommune - oversendelse av klage 16.12.2020
- 18 Nautisk vurdering datert 21.12.2020
- 19 Norgeskjell AS sin kommentar datert 4.1.2021
- 20 Notat fra telefonsamtale mellom Kystverket og klager den 5.2.2021 - datert 8.2.2021
- 21 Brev fra Kystverket til klager - foreløpig svar - datert 8.2.2021
- 22 Oversendelse - kommentar fra klager datert 10.2.2021
- 23 Kommentar fra klager datert 10.2.2021
- 24 Kart - vedlagt kommentar fra klager datert 10.2.2021
- 25 Brev fra Kystverket til Norgeskjell AS datert 11.2.2021- oversendelse av kommentar fra klager datert 10.2.2021